

Boros Imre: Görög és magyar bankügyek

2015 december 17. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A hazánkat a nyáron még súlyosan érint? menekültválság örömteli lecsengése után azonban érdemes egy pillantást vetni a krízis lényegét érint? görög bankügyekre {...}

{...} , annál is inkább, mert a kormányzás nemzeti kezekbe kerülésének idején, 2010-ben még hazánknak és Görögországnak a nemzetközi elemz?k azonos sorsot vizionáltak. Mindkét országban a „nemzetközi közösség” f?ként közgazdasági osztagai, élükön a Nemzetközi Valutaalappal, szükségét látták, hogy a bankok mentése (t?kével történ? ellátása) minden más teend? el?tt bekövetkezzen.

A közvéleményben ezek az emlékek már foszladoznak, kezdjük tehát azzal, ami bankügyekben Görögországban történt. A Sziriza el?tti kormányok sorozatban hoztak megszorító intézkedéseket, hogy megállítsák az eladósodást, de mindhiába. A hatalomra megszorításellenes retorikával kerül? Sziriza az els? szimbolikus puskalövést hallva elfeledkezett választási ígéreteir?l, és folytatja a korábbi gazdaságpolitikát. Ennyiben tehát a hazai és a görög gyakorlat különbözik.

A megszorítások Görögországban a vállalkozási és a háztartási szektorban is krónikus jövedelemcsökkenést okoztak, ami a felvett hitelállomány egyre nagyobb hányadának bed?léséhez vezetett. Ez magával hozta a bankrendszer megroggyanását. Azon túl, hogy Görögország emiatt rá van szorulva az Európai Pénzügyi Stabilitási Alap (EFSF) forrásaira, az alap még egy külön ötvenmilliárd euró pénzjuttatással létrehozta a görög bankmentésre hivatott Görög Pénzügyi Stabilitási Alapot (HFSF).

Az alap jogi személyiséggel rendelkezik, és igazgatókat delegál a görög bankokba, beleértve a központi bankot is. Ez azt jelenti, hogy a görög bankrendszer irányítása kikerült a görög nemzeti hatáskörb?l, aminek következtében oda a szuverenitás egy nagyon értékes darabja. A tíz hajdani kereskedelmi bankból négy maradt az alap által elrendelt összeolvadások miatt. Ezekben – egy kivétellel – az új t?ke miatt abszolút többséggel rendelkezik. Így a görög bankrendszer tulajdonosa a HFSF-en keresztül az Európai Pénzügyi Stabilitási Alap lett, amelynek a döntését?l függ, hogy a részvényeket milyen tulajdonosoknak juttatja. (Nem kell sok fantázia ahhoz, hogy rádöbbenjünk: nemzetközi befektet?khöz fognak kerülni.) Görögországban tehát a helyzet változatlan. Az egymást követ? jobb- és baloldali kormányok után a Sziriza sem tért le a kikövezett és a nemzeti szuverenitást kiárusító politikai trendr?l.

Hazánkban a bankügyek a görögt?l eltér?en, de kezdetben ugyancsak nem a nemzeti érdekek mentén alakultak. A rendszerváltás el?tt még a korábban egyszint? jegybankban felhalmozott rejtett veszteségek egy tekintélyes hányadát a nemzetközi számviteli el?írások mell?zésével még 1987-ben átvarázsolták az induló kereskedelmi bankokba. A megel?z? és a rendszerváltást követ? években is (1983–1997) még a jegybank gondoskodó segedelmével szárba szökkent egy versenyel?nybe juttatott furcsa, vegyes tulajdonú bankrendszer, ahol a tulajdonosok maga a jegybank és többségként külföldi bankok voltak. Az akkori jegybank ilyen módon készítette el? az aszimmetrikus és a külföldieknek kedvez? gazdasági rendszerváltást. A rendszerváltók ingerküszöbét 1990-ben a magyar állami tulajdonú bankok hiányos t?kehelyzete nem ihlette meg. Egészen 1993-ig abban a hitben voltak, hogy egészséges és privatizálandó bankjaik vannak. Még várat magára a felismerés, hogy ez

tudáshiánnyal vagy gazemberséggel magyarázható. Végül 1993–95 között az adófizet?k terhére megtörtént a bankoknak a szükséges t?kejuttatás, megindulhatott volna egy egészséges banki fejl?dés, ígéretes kitekintéssel a kelet-közép-európai térségre. Máig ismeretlen módon, rejtélyes körülmények és árfekvés következtében az újonnan felt?késített bankok külföldi tulajdonosokhoz kerültek, a piaci megmérettetés (mint például a részvények t?zsdén keresztül történ? kibocsátása) teljes mell?zésével. A privatizált és külföldi tulajdonba került bankokra másfél évtized aranykorszak várt, kiemelked? profitokkal, aminek a 2008-ban kitört és máig nem lezárt nemzetközi pénzügyi válság vetett véget.

A jellegében a görög bankügyekre hasonlító folyamatnak a 2010-es kormányváltás vetett véget. Innent?l számítható az elvesztett nemzeti szuverenitási részterület, a banki szakma visszahódítása. Ehhez az alapot az adta, hogy a belép? kormányzat a gazdasági folyamatok hatékonyságát, a sokat hangoztatott versenyképességet ett?l kezdve nem a nemzetközi t?ke hatékony m?ködtetésének szempontjából, hanem a nemzetgazdaság gyarapodásának szempontjából közelítette meg. El?bbit el?zékenyen átengedte a Valutaalapnak, amelynek tevékenységét is inkább záros határid?n belül a határainkon kívülre delegálta.

Éles fordulat állt be a bankügyben is. A nemzeti szemlélet? gazdaságpolitikához nemzeti tulajdonú intézmények –beleértve a bankokat is – szükségesek. Nem kétséges, hogy a hazánkba települt külföldi tulajdonú bankok a saját partnereiket szolgáló intézmények, nekik a hazai tulajdonú gazdaság csak saját gyarapodásuk szempontjából érdekes. T?lük kartellalapon olcsó forrásokat akarnak szerezni és ugyancsak kartellalapon drága hitelekbe kívánják ?ket szorítani. Ennek voltak „mesterremekei” a deviza alapú hitelek.

Mára Görögország végképp elvesztette a lehet?ségét, hogy belgazdaságát hazai tulajdonú bankok érdemben szolgálják, a görög gazdaság teljesen „nemzetközi” lett. Ezzel szemben ugyan ezermilliárdos drága vargabet?k árán – mint az ingyenes bankprivatizáció és a bankok egy részének piaci áron történ? visszavásárlása – , de rendelkezünk a hazai gazdaság banki támaszaival, a nemzeti szuverenitás egy értékes darabjával. Eddig azt igazolták a történések, hogy megérte.

Boros Imre - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló